

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 240. szám
1988. október 7., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Folytatta munkáját az Országgyűlés őszüli ülésszaka

Nem döntöttek a vállalkozási jövedelemadóról
Ministeri beszámoló Bős-Nagymarosról

A vitában elsőként Horváth Jenő (Budapest, 1. vk.), a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke kért szót. Elmondta: nem győzte meg az az érv, hogy egy hónap halasztás, amikor kézbe vehetnék a pontosított törvénytervezetet, késleltetné az általa is szükségesnek tartott január 1-jei bevezetést. Ezért ismételt megfontolásra ajánlotta: a parlament novemberben ismét töltsön napirendre a tervezetet, s a mostani vitáját a törvényhozó testület csak „első olvasatnak” tekintse.

Miklós Zoltán (Nógrád m., 3. vk.), a litkei Ipoly Mgt. elnöke nehezményezte, hogy a vállalkozási nyereségadó nem veszi figyelembe a mezőgazdaság objektív természeti, biológiai sajátosságait. Jelentős vagyonszereséget szenvedtek el a gazdálkodók az elmúlt évek aszályos időjárása miatt. Ebből csak úgy tudnának kilábalni, ha a jövőben keletkező nyereségből a természeti csapások okozta veszteség adómentesen viszszaadható lenne. A képviselő javasolta, hogy a mezőgazdaságban, de legalább a kedvezőtlen adottságú tsz-ekben a vállalkozási adótörvény engedje meg az adózatlan nyereség terhéről tartózkodást, az alaptevékenység árbevétele alapján meghatározott nagyságrendben.

Szabóné Kakas Irén (Vas m., 8. vk.), a Bábolnai Mezőgazdasági Kombínát vasvári üzemének állatorvosa javasolta: az elmaradt területekben létesített új, mun-

A vállalkozási nyereségadóról szóló törvényjavaslat vitájával folytatódott csütörtökön az Országgyűlés őszi ülésszaka.

Stadinger Istvánnak, az Országgyűlés elnökének indítványára a képviselők megemlékeztek az aradi 13 hős tábornokról, a vértanúhalált halt gróf Batthyány Lajosról, Magyarország első felelős miniszterelnökéről és az 1848–49-es forradalom és szabadságharc többi hősről.

kahelyteremtő beruházások adóalanyai — legyenek azok magánszemélyek vagy gazdálkodó egységek — kapjanak jelentős, 80 százalékos adókedvezményt. Reményét fejezte ki, hogy egy ilyen érdemi döntéssel sikerül elérni: a népességmegtartó-képesség nemcsak szó marad, és ezekben a falvakban újra fognak kereszteni, esküvőt tartani, nem pedig csak temetni.

A vállalkozási nyereségadó törvénytervezetével kapcsolatban Sasvári József (Komárom m., 8. vk.), a Dorogi Szénbányák Vállalat gépészeti szakosztályvezetője módosító javaslatot terjesztett a képviselők elé. A törvényjavaslat 11. paragrafusára hivatkozott, amely szerint az adóalanyt a kulturális, az egészségügyi és a sporttevékenységből származó jutalékából nyolcvan százalékos adóvisszatartás formájában kedvezmény illeti meg. A paragrafus 3. számú mellékletéhez a képviselő olyan értelmű kiegészítést javasolt, hogy a hangfelvétel-készítést és -kiadást, mint kulturális szolgáltatást, ugyancsak illesse meg a kedvezmény.

lösség arra is terjedjen ki, hogy ez a halasztás milyen kárt okoz a népgazdaságnak.

Villányi Miklós előterjesztése

Az elfogadott napirendnek megfelelően ismét a pénzügyminiszter emeltek szót, hogy előterjesztse az általános forgalmi adóról és a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvények módosítására vonatkozó tervezeteket.

Villányi Miklós bevezetőben arra emlékeztette a képviselőket, hogy egy éve tárgyalta az Országgyűlés a két új adó bevezetésének törvénytervezetét. Nagy viták után, és több módosító javaslat elfogadásával a képviselők a reform mellé állva bizalmat szavaztak a kormány stabilizációs és kibontakozási programjának, és az annak eszköztárszerül szolgáló új adók bevezetését is elfogadták.

E nagy horderejű lépésről gazdaságpolitikai értékelést adni korai, kellő felelősséggel ez csak több év tapasztalata alapján végezhető el. Az adópolitikai elvek értékeléséhez is legalább egy év szükséges. Most még csak rövid távú számvetést lehet vállalkozni.

Az új adórendszerrel — bár a társadalmat próbára tevő komoly erőfeszítések árán került bevezetésére — elmondható, hogy működik, a termelésben, a gazdálkodásban miatta nem voltak komolyabb fennakadások. Ez már önmagában is eredménynek tekinthető, ami a továbbfejlesztéshez jó alapul szolgálhat. A működéssel voltak és vannak gondok. A bevezetésre valóban kevés volt az idő. Valóban nagy türelemmel volt szükség, amikor nyomtatványokért kellett sorba állni, amikor a megszkórt árarányok számottevően megváltoztak. A bruttóitási sérelmeket a munkáltatók orvosolták, vagy ahol indokolt volt — a pedagógusoknál —, ott a forrásokat a költségvetés biztosította, illetve rendelkezésre bocsátta.

Az új adórendszer komoly egyensúlyi gondok közepette, a gazdasági folyamatok romló irányzatai mellett kellett bevezetni. Ezek a gazdasági nehézségek évtizedes folyamatok végeredményei, amelyeket az adórendszer önmagában nem képes megoldani. Ma azonban a társadalom az új adórendszer hatásaként éli meg az életszínvonal-csökkenést. A lakosság helyzete

Ezután Stadinger István — mivel a vitában felszólalók többsége a döntés elhalasztását kérte — szavazásra bocsátotta a kérdést; elfogadja-e az Országgyűlés, hogy az előterjesztést a legközelebbi, várhatóan november második felében sorra kerülő ülésen vitassák meg újra a képviselők. Az Országgyűlés túlnyomó többséggel ezt a megoldást fogadta el, (23-an voltak az azonnali döntés mellett, 10-en tartózkodtak a szavazástól).

1988-ban akkor sem lett volna jobb, ha nem az adók révén, hanem más módon csökken az életszínvonal.

Ezért koraiak és érdemben vitathatók azok a megállapítások, amelyek egyoldalúan az új adók hatásának tulajdonítanak egyes társadalmi-gazdasági jelenségeket, például a szándékoltnál nagyobb inflációt, a teljesítmények visszatartását. Az áfa csak eszköze a fogyasztás drágításának, mértékei nem öncélúak, és nem szabadon változtathatók. Az ez évi fogyasztói árindexből 8 százalék tulajdonítható az adóreform bevezetésének. Folyamatában az adórendszernek önmagában nincs inflációs hatása, ha az adómértékek nem növekednek. Az viszont tény, hogy a forgalmi adórendszer az eddiginél következetesebben kapcsolja össze a termelői és fogyasztói árak mozgását.

Ameddig a magyar gazdaság döntő részben a világpiacon nem, vagy csak veszteségek árán eladható termékeket állít elő, addig az inflációt nem lehet megállítani. Ezért a forgalmi adó-kulcsok csökkentése, illetve az ártámogatások szűkítése nem perspektivikus megoldás.

Jogos azonban az a kérdés: ki viselje a gazdaság nemzetközi leértékelődése miatti hátrányokat, és a korábban elmaradt vagy hibás gazdaságpolitikai döntések terheit? A valós kérdés és dilemma az, hogy milyen arányban oszlanak meg a terhek a társadalom egészén belül az egyes rétegek, csoportok között. Mi a szerepe ebben az általános forgalmi adónak?

Az általános forgalmi adó a végső fogyasztásra — döntően lakossági fogyasztásra kerülő — termékek árában megjelenő adó. Mindig azok fizetik meg, akik az adott termékeket megvásárolják. Ezért kulcskérdés, hogy a végső fogyasztásra kerülő termékek döntő hányadának fogyasztói árában ez az adó megjelenjen. Ha a termékek szűk körére korlátozódik egy nagyon magas adó, az öhatatlanul torzítja, félrevezeti a termelést és a fogyasztást. E hatásokat el kell kerülni. A

(Folytatás a 2. oldalon)

Konkrét ügyek — elvi döntések

A városi tanács vb-üléséről jelentjük

Itt következő tudósításunk főcímét azért ajánljuk a bevezetőben is az olvasó figyelmébe, mert e négy szóban foglalható össze lényegében mindaz, ami a városi tanács végrehajtó bizottságának tegnapi ülésén történt. Előjáróban tartozunk meg azzal, hogy elmondjuk: éppen a fő napirendek ismertetésével maradtunk átmenetileg adósak. De talán megérti az olvasó, miért később térünk majd lapunkban vissza az építési és közlekedési osztály munkáját elemző beszámolóra és a művelődési osztály felügyelete alá tartozó intézmények műszaki állapotát részletesen jelentésre. Úgy véljük: a közvélemény érdeklődésével inkább találkozik az a szándékunk, hogy az előterjesztések közül ismertetjük a legtöbb vitát kiválókat, illetve egy, a vb-ülés napirendjén kívüli bejelentés és határozathozatal hátterébe is bepillantunk. Ezek voltak ugyanis a konkrét ügyek — elvi döntések címszó alá vonható témák a Papp Gyula tanácselnök betegsége miatt Csonka István elnökhelyettes vezette vb-ülésen.

Kit támogassunk, mit adjunk el?

Több mint kétszáz szegedi család vagy egyedülálló lakos jövőképét befolyásoló döntéssorozat előtt állt a végrehajtó bizottság: kinek adjon vissza nem térítendő támogatást, kamatmentes kölcsönt, kit vegyen fel a szociális tanács — bérlakást igénylők névjegyzékébe, mely minőségi cserekerelmeket hagyja jóvá, kit mentsen fel korábban támogatott lakásvásárlása elidegenítési tilalma alól. Elgondolható, milyen előzetes egyeztetés, mérlegelés, hatósági és társadalmi bizottsági vita előz meg minden ilyen előterjesztést, s belátható: mégis maradhatnak nyitva hagyott, a vb hatáskörébe utalandó ügyek. S lön... Vita is, egyebek közt arról: miért számít a hitelfelvételnek, hogy valaki együttél, de nem házasságban az élettársával, s ugyanez miért hátrány a garzonházba bekerülésnél. Meg arról: helyes-e 10 százalékban megadni azt az arányt, amellyel a támogatást kérvényező jövedelme meghaladhatja a tanácsrendeletben meghatározott értéket, amikor az infláció ennél a tíz százaléknál nagyobb... A

lakásügyi hatóságnak arról a gondjáról is szó esett, hogyha a nagyobb, drágább lakást vásárlókat nem támogatja a tanács, félt, hogy ezek a lakások a nyakán maradnak, s gátolják az oly hön ohajtott lakásmobilitást.

Végül is úgy döntött — a konkrét ügyekben hozott határozatokon túl — a végrehajtó bizottság, hogy javasolja a tanácsnak, az élet által már túlhaladott passzúzó módosítását a lakásgazdálkodásról szóló tanácsrendeletben — lehetőleg a következő soros ülésen. Ugyancsak módosítják az állami lakások elidegenítéséről a szeptemberi tanácsülésen elfogadott rendeletet. Pontosabban kiegészítik az úgynevezett tilalmi listával. Azaz a vb felülvizsgálta ev korábbi álláspontját, s belátta: a Belvárosnak a Lenin körút páratlan oldalával határolt belső részén s még néhány két körút közti téren, utcában mégiscsak korlátozni kell az IKV kezelésében levő lakások eladását. Hogy mi módon, azt majd a tanácsrendelet kiegészítésében megfogalmazott elvek teszik egyértelművé.

Visszavonások, kinevezések

A végrehajtó bizottság júliusi ülésén hozott határozatot a cigánylakossággal kapcsolatos idősebb problémákról. Mint a tegnapi ülésen bejelentették, e határozat egyik pontja törvényességi szempontból vált megvizsgálásra kötelezetté. (E határozattal kritikus megközelítésben foglalkozott a Népszabadság október 4-i számának egy cikke is.) Ezért a vb a határozatot visszavonta.

Ugyancsak visszavonták Mari Kálmánnak, az ifiúsági és sportosztály vezetői posztjának betöltését szolgáló ideiglenes kirendelését, ugyanis — pályázat útján — az állásra Horváth András nevezték ki szeptember elsejétől.

A testület kinevezésekről is döntött: a Dugonics András Általános Iskola nyugalmában vonult igazgatójának, Papp Gyulánának a helyére az eddigi helyettes, Oltvány Bélánét nevezték ki, a nevelőtestület egyetértésével. Ugyanez ok — a tantestület pártoló szavazata — kész-

(Folytatás az 5. oldalon)